

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Vuoden 2022 alussa on todennäköisesti päästy palaamaan normaaliin arkeen koronaepidemian jälkeen. Talousarvioraamissa merkittäviä lisämäärärahoja on osoitettava varhaiskasvatuksen (palvelusetelimenot, asiakasmaksulain muutos) ja lukiokoulutuksen (oppivelvollisuuden laajentuminen) tarpeisiin. Perusopetus ja iltapäivätoiminnan tarpeisiin ei voida osoittaa merkittävä lisäpanostusta.

Lapsi- ja oppilasmäärän muutokset on huomioitu esityksessä ennusteiden mukaisesti. Syntyvyyden lasku näyttäisi 0–1-vuotiaiden määrän perusteella taittuneen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys valmistui syyskuussa 2021. Selvityksen perusteella linjataan palveluverkon kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyviä strategiatason toimenpiteitä

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2021

Digitalisaatiota jatketaan eteenpäin Chromebook-projektin 3. aallolla. Sen jälkeen kaikilla perusopetuksen 4.–9. oppilaalla on käytössään henkilökohtainen tietokone.

Lasten ja nuorten harrastetoiminnan kehittämistä jatketaan edelleen vahvasti kerhotyyppisen toiminnan monipuolistamisella.

Siltatien koulun rakennustyöt tontilla alkavat keväällä 2022.

Valtakunnallisen linjauksen mukaisesti opiskeluhuollon palvelut siirtyvät 2023 alusta perustettaville hyvinvointialueille. Ylöjärvellä siirto toteutetaan koulujen lukuvuosirytmien mukaisesti 1.8.2022 lukien, jolloin koulukuraattorit ja koulupsykologit siirtyvät sivistysosastolta sosiaali- ja terveystieteiden työntekijöiksi.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TA2021	TA2022
Henkilöstö	17*	20*	20*/6**
* sisältää oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattorit ja koulupsykologit)			
** 1.8.2022 lukien			

Peruskoulutus

Vastuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen sekä muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti vuosiluokilla 1–9. Ylöjärven kaupunki järjestää myös perusopetuslain mukaisesti joustavan perusopetuksen toimintaa vuosiluokkien 7–9 yhteydessä.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita siten kuin perusopetuslaissa säädetään. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus ja muodostaa laaja yleissivistyksen perusta. Oppilaita ohjataan myös löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille tarjotaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Oppivelvollisuuden laajentuminen tarkoittaa uuden tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutuksen) alkamista 1.8.2022. Tämä koulutus yhdistää aiemmat nivelvaiheen koulutukset eli perusopetuksen lisäopetuksen (kymppiluokan), lukioon valmentavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutuksen valmentavan koulutuksen. Ylöjärvellä toiminut lisäopetus kuuluu jatkossa tähän TUVA-koulutukseen.

Oppivelvollisuuden laajentuminen tarkoittaa perusopetuksessa myös tehostettua oppilaanohjausta. Samoin uuden perusopetuslain 26 §:n mukaisessa ”lasten perusopetuksen” suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään silloin kun lukuvuoden koulutyö päättyy sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta. Tämä muutos vaikuttaa perusopetukseen 1.8.2021 alkaen.

Oppilasmäärä vuosiluokilla 1–6 tulee arvion mukaan hieman vähenemään lukuvuonna 2022–2023. Vuosiluokilla 7–9 oppilasmäärä kasvaa, kun suuri ikäluokka siirtyy 6. vuosiluokalta yläkouluun.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Perusopetuksen päättöarvioinnin täsmennettyjä arviointikriteereitä käytetään ensimmäisen kerran keväällä 2022.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Käyttömenot € /oppilas	8 249	8 248	
Toiminnan laajuus /oppilasmäärät			
- alakoulut	3 072	3 098	2984
- yläkoulut	1 405	1 396	1500
Henkilöstön määrä			
- rehtorit ja opettajat	345	349	357
- kuraattorit ja koulupsykologit	6	12*	14
- koulunkäynninohjaajat	89		
- koulu yhteisöohjaajat	1	2*	*
- toimistohenkilöstö	9	9	9

*Aiemmin on tilinpäätöksessä ollut vain kuraattorien määrät ja nyt heidän 6 työntekijään on yhdistetty myös koulupsykologien määrä (6). Koulu yhteisöohjaajat ovat hyvinvointilautakunnan alaisia.

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lisäksi Ylöjärven lukion erityisenä koulutustehtävänä on yrittäjyys, joka velvoittaa valtakunnallisen yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseen sekä toimintakulttuurin levittämiseen. Annamme myös kaksoistutkintokoulutusta Tredun opiskelijoille ostosopimuksen mukaan.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Ylöjärven lukio toimii Koulutuskeskus Valossa yhdessä Tredun ammatillisen koulutuksen kanssa. Syksyllä 2021 opiskelijoita lukiossa oli 514 ja kaksoistutkintoa suorittavia oli 72 opiskelijaa. Yhteensä lukio-opintojen piirissä oli 586 opiskelijaa. Opiskelijamäärä ei kasva enää oleellisesti, sillä koulun luokkatilat ovat tällä opiskelijamäärällä täynnä.

Yrittäjyyden erityistehtävän hoitaminen edellyttää huomattavaa yhteistyöverkostoa, toimintaa koulun ulkopuolisten yritysten, yhteisöjen ja oppilaitosten kanssa.

Oppivelvollisuuden pidennys on aiheuttanut kustannus- ja vastuulisäyksiä lukiomme osalta. Oppimateriaalien hankinta oppivelvollisille sekä lisääntyvän opinto-ohjauksen ja erityisopetustarpeen aiheuttamat paineet lisäävät kustannuksiamme lukuvuonna 2021-22.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Lukio otti käyttöön uuden opetussuunnitelman syksyllä 2021 aloittaneiden lukiolaisten osalta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Suoritetavoitteet			
- ylioppilaiden määrä /hylätyt			
- kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt	142 /1,4 %	144 /<4 %	160/<4%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 662	6 350	
Toiminnan laajuus			
- lukiolaisten määrä	466	481	514
- kaksoistutkintolaisten määrä	52	56	72
Henkilöstön määrä			
- päätoimiset opettajat	27	32	29
- sivutoimiset tuntiopettajat	5	3	6

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Vaativan erityisen tuen ja erityisen tuen lasten määrä kasvaa toiminnassa. Tämän vuoksi ohjaajia palkattava lapsiryhmiin aiempia vuosia enemmän.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Loma-aikojen toimintaa tarkoitusta lisätä syys- ja hiihtolomalle. Uusi vakanssi palvelupäällikön varahenkilöksi. Tähän vakanssiin sisältyy myös toiminnan sisällön kehittämistä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
Suoritetavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä	512	464	451
- kaupunki	287	245	254
- seurakunta	136	140	139
- YMCA	89	79	58
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 478	1 790	
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	25	23	24

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Kunnallisia, hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia on 12 ja perhepäivähoitajia 9. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Vihriälän leikkitoimintakeskuksessa. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja on viisi ja yksityisiä perhepäivähoitajia on 7. Vuonna 2022 arvioidaan yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevan noin 20% lapsista.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Syntyvyyden lasku vaikuttaa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrään. Varhaiskasvatuksen osallisuusaste Ylöjärvellä on 86%.

Varhaiskasvatuslakiin 1.8.2021 (36§ päiväkodin henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen) lisätty momentti tarkoittaa, että poikkeaminen 35§:ssä tarkoitetusta suhdeluvuista ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä (alle 3-vuotiaat 1:4 ja yli 3-vuotiaat 1:/7). Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee huolehtia riittävästä sijaisjärjestelmästä / varahenkilöjärjestelmästä. Valtakunnallinen varhaiskasvatusalan työvoimapula on haasteena myös Ylöjärvellä.

Varhaiskasvatuslain mukaista (2030) henkilöstörakenteen muutosta jatketaan vuonna 2022. Viisi lastenhoitajan tointa muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimeksi.

Nykyiseen varhaiskasvatuslakiin esitetään lisättäväksi uusi 3 a luku, jossa säädettäisiin lapsen tuesta. Luvussa säädettäisiin lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Ehdotusten myötä syntyisi nykyistä vahvempi tuen jatkumo esi- ja perusopetuksen tukeen, josta säädetään perusopetuslaissa (§ 16 – 18, voimaan 1.1.2011 alkaen). Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatus osallistuu valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen Loisto-kehittämisverkostoon sekä valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuden Reimari-verkostoon. Varhaiskasvatusta toteutetaan seutukunnallisesti sopimuksen mukaisesti. Tampereen kaupunkiseudun yhteistyö on tiivistä sekä yhteistyö Tampereen seudun oppilaitosten ja korkeakouluyhteisön kanssa on aktiivista.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2022

Laadukasta varhaiskasvatusta toteutetaan toiminnan arviointia hyödyntäen ja laadun arvioinnin kehittämistyötä tehdään valtakunnallisen laadun arvioinnin (KARVI) perusteiden ja suositusten mukaisesti. Henkilökunnan osaamista vahvistetaan erityisesti lapsen tuen toteuttamisen osalta. Digitutor -toimintaa sekä

mentorointia jatketaan osana henkilökunnan vahvistamista. Varhaiskasvatuksessa panostetaan lukevaan elämäntapaan tukemalla ja innostamalla lapsia monipuolisesti. Kirjaston ammattilaiset ovat sitoutuneet ohjaamaan ja opastamaan aineistojen äärelle ja lukuelämyksiin sekä tarjoamaan palvelujaan vastaamaan varhaiskasvatuksen tarpeita. Kirjasto tukee varhaiskasvatushenkilöstöä ja vanhempia lukemaan innostamisessa ja lapsen kielellisen kehityksen edistämisessä.

Ylöjärvellä on käytössä kestävä elämäntavan käsikirja, joka tukee kasvattajia tiedon kartuttamisessa ja arjen toiminnoissa. Päiväkotien kestävästä kehityksestä vastaavat työntekijät pitävät keskustelua teemasta säännöllisesti yllä omassa työyhteisössään.

Ylöjärvi on mukana Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen tuen ja inklusion kehittämishankkeessa. Hankkeen tavoitteena on seudullisesti yhteiskehittää varhaiskasvatuksen tuen ja inklusion käytänteitä, jotka palvelevat erikokoisia kuntia ja takaavat kaikissa kunnissa tasa-arvoisesti lähipalveluna laadukkaan ja oikea-aikaisen tuen ja pysyvyyttä lapsille ja perheille.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä erityisavustus koronaepidemian vaikutustentasaamiseksi käytetään tukitoimien vahvistamiseen niiden lasten kohdalla, joiden tuen tarve on lisääntynyt tai joiden tuen tarpeeseen ei ole pystytty vastaamaan koronaepidemian aikana. Lisäksi tehostetaan ja lisätään suomi toisena kielenä opetusta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TA2022
0-6 v lapset % asukkaista	8,9	8,5	
Suoritettavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
- päiväkodit	1 713	1 618	1545
- perhepäivähoito	59	43	35
- avoin varhaiskasvatus	71		50
- ostopalvelut	19	18	15
- palveluseteli	341	337	335
- lasten kotihoidontuki	452	397	411
- yksityisen hoidon tuki	58	61	55
- osittainen hoitoraha /joustava hoitoraha	195	163	160
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Päiväkodit (ei sis. 1.4-31.7. tilannetta)	86	83	
Henkilöstön määrä	398	395	393